NS – 110

III Semester B.B.A. Examination, Nov./Dec. 2016
(Freshers + Repeaters) (CBCS)
(2015 – 16 and Onwards)
LANGUAGE SANSKRIT – III
Champu Ramayanam (Balakanda)
Grammar and Translation

Time : 3 Hours Max. Marks : 70

Instructions : *1) Answer in **Sanskrit/Kannada /English**.*
*2) Answer Q. No. **I, VI** and **VII** in **Sanskrit** only.*

I. समीचीनम् उत्तरं चिनुत : **(10× 1=10)**
ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ :
Select the correct answer :

1) चम्पूरामायणस्य कर्ता क: ?
अ) कालिदास: आ) भास: इ) भोज: ई) व्यास:

2) रघूणां पुरी का ?
अ) धारा आ) अयोध्या इ) उज्जयिनी ई) कौशाम्बि:

3) भोजराजस्य वंश: क: ?
अ) परमार: आ) सूर्यवंश: इ) वात्स्यायन: ई) कौत्स:

4) दशरथ: पुत्रकामेष्टीं कुत्र आचरत् ?
अ) गंगातीरे आ) नर्मदातीरे इ) सरयूतीरे ई) गोमतीतीरे

5) कालमेघ: इव क: आभाति ?
अ) ब्रह्मा आ) इन्द्र: इ) शिव: ई) विष्णु:

6) रामायणस्य गायकौ कौ ?
अ) रामलक्ष्मणौ आ) इन्द्र वरुणौ इ) कुशलवौ ई) खरदूषणौ

7) कौसल्या कस्य माता ?
अ) लक्ष्मणस्य आ) भरतस्य इ) शत्रुघ्नस्य ई) रामस्य

8) कुशिकनन्दन: क: ?
अ) कौशिक: आ) अगस्त्य: इ) भारद्वाज: ई) वसिष्ठ:

P.T.O.

9) तमसातीरे वाल्मीकि: कस्य वधं दृष्टवान् ?

अ) कोकिलस्य आ) क्रौञ्चस्य इ) कपोतस्य ई) काकस्य

10) हेरम्ब: क: ?

अ) तारापति: आ) गणपति: इ) पशुपति: ई) रम्भापति:

II. **द्वयो:** प्रश्नयो: उत्तरं लिखत : **(2×10=20)**

ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತರಿಸಿ :

Answer **any two** of the following :

1) पञ्चचम्पूकाव्यानां विषये प्रबन्धं लिखत ।

ಪಂಚ ಚಂಪೂಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on Panchachampu Kavyas.

2) भोजराजोक्तदिशा विष्णुं वर्णयत ।

ಭೋಜರಾಜನ ಮಾತಿನಂತೆ ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿರಿ.

Describe Lord Vishnu according to Bhojaraja.

3) रामायण महाकाव्यस्य रचनाया: सन्दर्भं विशदयत ।

ರಾಮಾಯಣ ಮಹಾಕಾವ್ಯದ ರಚನೆಯ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

Explain the Context of the composition of Ramayana Mahakavya.

III. a) **द्वयो:** श्लोकयो: अनुवादं कृत्वा विवृणुत : **(2×4=8)**

ಎರಡು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ, ವಿವರಿಸಿರಿ :

Translate **any two** shlokas and explain :

1) लक्ष्मीं तनोतु नितरामितरानपेक्षम्
अङ्घ्रिद्वयं निगमशाखि शिखा प्रवालम् ।
हैरंबमम्बुरुहडम्बरचौर्य निघ्नं
विघ्नाद्रिभेदशत धार धुरन्धरं न: ।।

2) गद्यानुबन्धरसमिश्रितपद्यसूक्ति: –
हृद्या हि वाद्यकलया कलितेव गीति: ।
तस्माद्दधातु कविमार्गजुषां सुखाय
चम्पु प्रबन्धरचनां रसना मदीया ।।

3) एनां पुराणनगरीं नगरीतिसालां
सालाभिराम भुजनिर्जितयक्षराजः ।
हेलाभिभूतजगतां रजनीचराणां
राजा चिरादवति रावणनामधेयः ।।

4) उच्चस्थे ग्रहपञ्चके सुरगुरौ सेन्दौ नवम्यां तिथौ
लग्ने कर्कटके पुनर्वसुयुते मेषं गते पूषणि ।
निर्दग्धुं निखिलाः पलाशसमिधो मेध्यादयोध्यारणे –
राविर्भूतमभूतपूर्वमपरं यत्किञ्चिदेकं महः ।।

b) गद्यभागम् अनुवदत : **(1×4=4)**

ಗದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿರಿ :

Translate the following passage :

ततः परमहर्षेण महर्षिणा विधिवदभ्यर्चितः परमेष्ठी मध्यमलोकेपि स्ववृत्तं प्रकाशयितुं किल भवन्तमेवोपतिष्ठमानयानया भारत्या रामचरितं यथाश्रुतं व्याक्रियतामिति व्याहृत्यान्तरधात् ।।

अथवा

तदनु हविराहरणाय धरणौ कृतावतरणाः सर्वे गीर्वाणगणाः शतमखप्रमुखाश्चतुर्मुखाय दशमुखप्रताप–ग्रीष्मोष्म संप्लोषणमावेद्य तेन सह शरणमिति शार्ङ्गधन्वानं मन्वाना नानाविधप्रस्तुतस्तुतयः क्षीराम्बुराशिम् आसेदुः ।

IV. **द्वयोः** वाक्ययोः ससन्दर्भं विवृणुत : **(2×4=8)**

ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ :

Explain with reference to context **any two** of the sentences :

1) किं तर्पणं न विदधाति नरः पितृणाम् ।
2) नैवास्ति कश्चिदमुमन्तकमन्तरेण ।
3) तानन्तरेण निपतेत् क्वनु मत्प्रणामः ।
4) स्वयमकुरुतां पूर्णकामां सुमित्राम् ।

V. **द्वयोः** लघुटिप्पणीं लिखत : **(2×2½=5)**

ಎರಡನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿಯನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ :

Write short note on (**any two**) :

1) वाल्मीकिः
2) रावणः
3) ताटका
4) भोजराजः

VI. **संस्कृत**भाषया उत्तराणि लिखत : **(5×1=5)**

a) दोषान् परिहरत (**पंचानाम्** एव) :

1) इन्द्रं स्वाहा ।

2) रामं सह सीता गच्छति ।

3) भवान् भोजनं करोषि किम् ?

4) जलस्य विना मीना: न जीवन्ति ।

5) नगरस्य बहि: अरण्यम् अस्ति ।

6) व्याघ्रेण भयं भवति ।

7) शालाय: परित: मार्गा: सन्ति ।

8) सूर्यं नम: ।

b) **संस्कृतेन** वाक्यं रचयत (**पञ्चानाम्** एव) : **(5×1=5)**

1) वदामि

2) अपठत्

3) कृतवान्

4) यदा–तदा

5) सर्वदा

6) रामस्य

7) सह

8) बहि:

VII. **संस्कृत**भाषया अनुवदत : **(1×5=5)**

ಮಾನವನ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶವಿದೆ. ಕೇವಲ ಧನ ಸಂಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಭೋಗವೇ ಜೀವನದ ಉದ್ದೇಶವಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಚೀನರು ಹೇಳುವಂತೆ ಧರ್ಮ, ಅರ್ಥ, ಕಾಮ ಮತ್ತು ಮೋಕ್ಷಗಳೇ ಜೀವನದ ಪರಮೋದ್ದೇಶಗಳಾಗಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದೇ ಮಾನವನ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

Man has a certain goal in his life. Earning money and luxurious life are not real purpose of human life. According to our ancestors there are four goals in our life. Such as Dharma, Artha, Kama and Moksha. Achieving them is the main purpose of the life.
